

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábolj... Hirdetési díj: Négy hasábolj... Hirdetési díj: Négy hasábolj...

Kéziratok vissza nem adatnak.

Öntött vaskemencék, tűzhelyek. Gyula ur... napján délnyilvános... szomszédok, ak. lev. tag.)*

NTETÉS ERK... ERVAR... 1879... vellett... ben.

Veszendő milliárdok.

Áthidalatlan ellentét mutatkozik a delegációk egyes albizottságainak tárgyalásai és határozatai között.

Míg a hadügyi albizottságban óriási összegeket követel a közös kormány katonai költségekre, míg itt minden tekintet nélkül a monarchia lakosságának nyomoruságos viszonyaira és mindkét állam háztartásának kuszáltságára újabb meg újabb tizmillióssal terhelik meg a hadsereg budgetjét, addig a külügyi albizottságban a béke galambját röpteti ki Kálnoky gróf és olyanok tünteti föl az európai helyzetet, mintha évek hosszú sorára el volnának döntve az ugynevezett puskaporos kérdések bekésségében.

Kálnoky gróf szellemében tulajdonképp Falk Miksa előadó szólott bevezetőleg. Hivatkozott arra, hogy a külügyminiszter megvalósította a delegációk előtt mult évben adott programját. A béke nem zavartatott meg, Ausztria-Magyarország tekintélye és érdekei nem szenvedtek csorbát. Bulgáriában nem történt katonai beavatkozás és Oroszország ottani protektorátusáról kevésbé lehet szó, mint valaha.

Imé, ezek azon negatív érdemek, a miknek teljes dícsőségét a Kálnoky gróf fejére szórják ma, holott a viszonyok hatalma és nem az osztrák-magyar külügyminiszter hatalma tartotta távol a háboru rémát Bulgáriától és a világ-résztől.

Egyébiránt nem lényeges, hogy az érdemet kinek a számára foglalják le. — Csúpan, mint jellemző dolgot fogja észrevenni minden ember, hogy a viharok idején gyöngye kormányoknak látták ugyanezt a Kálnoky gróft, kit most, mikor lecsillapult vagy szünetelt a vihar, oly hódolattal veszernek meg.

Az ő vívmányai közé sorozta a külügyi albizottság előadója azt is, hogy Németországgal való viszonyunk bensőbb, mint valaha, hogy a két központi hatalom békeszövetségéhez újabban Olaszország is csatlakozott és ahhoz Anglia legalább is jóindulatu állást foglal el.

Es Andrassy Gyula gróf, a volt külügyminiszter is csatlakozott Falk szavaihoz, mert abban a véleményben van, hogy a külügyi miniszterium hű maradt programjához.

Azonban Andrassy grófnak már kétféle is vannak a jövőre. Fölveti a kérdést, miként legyen a trónbeszéd által kitűzött cél elérhető mindaddig, míg nincsenek kellőleg tisztába a Bulgáriára vonatkozó eszmék.

Európának békeje követeli a végleges megoldást. Ennek hiányában milliárdok vesznek el és a jelen fegyveres állapot alighanem rosszabb, mint maga a háboru, melyet mindnyájan kerülni óhajtunk.

Jelentős szavak ezek annak a férfúnak részéről, aki éveken keresztül inázte a monarchia külpolitikáját. Jelentősebb, a mivel e nyilatkozatát kiegészítette. — Andrassy megvallotta, hogy ő Berlinben erőlyesen lépett ugyan föl a Balkán népek szabadsága érdekében, de azért nem tagadja, nem bizott benne teljesen, hogy az gyakorlatilag is kivihető. Szerbia és Bulgária azonban fényesen bebizonyították ennek ellenkezőjét is, ez aztán azt a köteleltséget rója ránk, hogy mindent megtegyünk, a mi ez államoknak mint konzervatív hatalmaknak fennmaradását lehetővé teszi.

Hát az kétségtelenül olyan irányelv, melyet kezdettől fogva magának ívált a magyar nép, de melyet nem vallott magának mindig és föltétlenül Andrassy Gyula.

Hanem ez a mult története. Ezuttal Andrassy határozottan jó szolgálatot tett vele, mikép ily férfias nyíltsággal követele a színvallást a külügyi politikanak intézőjétől. Követele a színvallást oly értelemben, ha vajjon kifejezett politikája-e külügyi... kán államok... biztosítása.

Természetesen, a mint hivatásbéli diplomatahoz illik, sokkal óvatosabb volt Kálnoky gróf. semhogy Andrassy grófnak határozott kérdésére hasonló határozottsággal felelt volna. A Balkán-politika irányelveiről egyáltalán hallgatott mélységesen, mert hisz nem lehet tudni, mely vonalon juthatna legközelebb ellenkezésbe a kijelentésével.

Hiába, Andrassy gr. iskolát csinált az »esetről-esetre« való politikával és neki van legkisebb joga nehezíteni, hogy külügyminiszter utódja lehetőleg szófukar a nyilatkozataiban.

Egyet mégis mondott Kálnoky gróf.

Önérvetesen hivatkozott arra a jelentékeny sikerre, hogy Bulgáriáról az idegen beavatkozás veszedelme eddig s remélhetőleg örökre el lesz hártva és a bolgárok fejlődésének szabadsága megőriztetett.

Rá lehetne mutatni, hogy ebben a kijelentésben és az Andrassy gróf nyilatkozataiban mily erővel szólnak meg ugyanazok az argumentumok, melyekkel a magyar parlament ellenzéke harcolt a külügyi kérdésekben. És rá lehetne mutatni csak néhány esztendő parlamenti krónikáiból is, hogy a külügyi kormány, vagy nem öntudatosan intézte a dolgait és fél sikerét is az esélyeknek köszönheti, vagy pedig tanult valamit az ellenzék tanácsaiból, ha mindjárt hadakozott is azok ellen szóval.

Sima, udvarias formában ugyan és teljes ügyességgel elburkolva, kifejezést adott ennek, mindjárt a delegáció külügyi albizottságának színe előtt Apponyi Albert gróf.

Ő föntartja — ugymond — aggályait azon politikára nézve, mely Skiernieviczében kezdődött és a filippopoliszi államcsinynyel szemben tanusított eljárásban folytatását lelta. Ez a politika azonban az újabb történetek által amugy is elvesztette alakját és a mult évben lefolyt bonnyodalnak óta újabb időszak vette kezdetét.

Újabb időszakot egy-két évre nem szokás számítani, de azért van értelme annak, a mit a mérsékelt ellenzék vezére ezzel ki akart fejezni. Talán igaza lesz. Ama színté a komikumban átvesszesemények után, miket lefolyt láttunk, talán valósággal komolyabb... melyben a monarchia külügyminiszterének békebiztatásait is komolyabban lehet venni.

Hanem akkor aztán nyomát kellene látni ennek a hadügyi albizottságban is, a hol megszavazzák a katonai költségeket.

A delegációkbel. Tegnapelőtt Bylandt Rheid gróf hadügyminiszter, több mint három óráig tartó expezeben aita elő a magyar delegáció hadügyi albizottságának az új fegyverkerdesét. Az, hogy a tavaly elfogadott Manlicher-féle fegyvert, időközben maga a hadügyminiszter is hiányosnak találta, s emiatt vált lehetetlenné a steyeri gyárban a kikötött számú puskák szállítását, mert a hadügyminiszter a felfedezett hiányok pótlásán mesterkedett. Bylandt ezt hazugságnak

nevezte. A Manlicher-puskán tavaly óta semmi módosítás nem történt. — A hadügyminiszter által kiküldött két tiszt igenis tett kísérleteket a steyeri gyárban, amde ezen kísérletek nem a Manlicher-puskára, hanem a kis kaliberu rendszerre vonatkoztak és sikerre is vezettek.

Ami azt a vádat illeti, hogy a Manlicher-fegyver tölténytartálya alól nyitva van (ahol a kilőtt szelence kiugrik), ezt Bylandt előnyösnek mondja. — Mert könnyen ki lehet tisztítani, ha por ferközik bele, a víz pedig keresztül folyik rajta magától.

Ami az átmenetet illeti a kis kaliberre, Bylandt bevallja, hogy még eddig a hadügyminiszterium csak relativ eredményeket ért el; a kitűzött cél (700 lépés iránybiztosság) még nincs elérve.

De az előnyök így is szembeszökők. Először is a patron könnyebb. Ma a katonai 80 patronot visz; ez kitesz három kiló súlyt. — Ugyanezen súlyban, az új rendszer szerint, a katonai 110 patronot fog vinni.

A mi a löpört illeti, ezt a hadügyminiszter nem kénytelen más gyáraknál megrendelni. A vegyi preparátum, épp úgy, mint a lögyapot, rossznak bizonyult.

A magyar delegáció ellenzéki tagjai azt határozták, hogy miután maga a hadügyminiszter is, több dologra nézve, csak a valószínűsre fekteti kombinációit, egy katonai enquete összehívását fogja indítványozni.

Az osztrák delegáció tegnapelőtt kezdte meg érdemleges tanácskozásait a budgetbizottság ülésével. A budgetbizottság első sorban a külügyminiszterium költségvetésének tárgyalásához fogott. A kifejeződött külügyi vitában Falkenhayn gróf a mozgósítási hitel felhasználásáról kér felvilágosítást, mire Kálnoky külügyminiszter ismétlé a magyar delegáció külügyi albizottságához való viszonyokról. Thurn... a külügyminiszter felvilágosításai után az egész budgetbizottság teljes bizalmat szavazott a külügyminiszternek.

Belföldi hírek. A király e hó 20-án jelen lesz Budapesten az országos kisdedovó egyesület és árvaház által rendezett ünnepélyen, melyre máris nagyban folynak az előkészületek. — Molnár Aladár sirmlekkét Balaton-Füreden leleplezték. — A Károly-kaszárnyai katonalázadásról a lapok czáfolatot közölnek.

A német trónörökös állapotára vonatkozólag a következő újabb táviratok érkeznek részint Berlinből, részint San-Remóból: Mackenzie a trónörökös gégejében egy felhüvelyknyire a hangszálag alatt észlelt újabb daganatot rák szörűnek tartja. Ez a gonosz indulatu újabb daganat egész hirtelen keletkezett s a mélyebben fekvő szalagok szöveteiből indul ki. Az operáció elkerülhetetlen lesz — Vilmos herczeggel Schmidt Mór frankfurti speciálista orvos,

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Megnyitó beszéd.

— És néhány főbb vonás egy család életéből. — Irtá: Szűcs István, ak. lev. tag.)*

Mélyen tisztelt közönség! Nagyra büszkült halgatóim! Sok kedves arczsal találkozunk közöttek azokból, kiket a közelebb lefolyt évadon szemléltetni szerencsénk volt, többen azonban lehetnek s kétségkívül vannak olyanok is, kiket most először tisztelni nyílt alkalmunk. Ugy ezek, mint amazok legyenek általam legszívesebben üdvözölve, s vegyék jó neven, ha ószintén magyar kössöntésemmel fogadom mindnyájokat: Isten hozta!!!

Tisztelt közönség! Szabad királyi Debreczen városának lelkes előjárói, kik az itt megtelepedett lakosság közmivelődségének érdekében minden áldozatra készek, szívesek voltak ez évadban is e helyiséget rendelkezésünkre bocsátani. Fogadják e jóságért hálás köszönetünk nyilvánítását. Mi tehát e felolvasó kör részéről megnyitjuk pályánkat, annak kijelentésével, hogy azon jótékony hatás, melyet a felolvasó kör és ennek hallgatótsága egymásra kölcsönösen gyakorolnak, méréiben kiszámíthatatlan és eredményeiben megbecsülhetetlen. Es mennél szívesebben s tömörebb a közönség részéről a látogatás, annál fokozottabb a lelkesedés azok között, kik e felolvasó asztalnál az előadói tisztet teljesítik.

*) Felolvasatott a debr. felolvasó kör f. hó 9-ki estején Szászernyi közlés.

Mi nem kívánjuk szemképrázató — látványosságok és bábjos jelenetek igergetése által, zsebeknek igénybe vétele mellett hivatni a közönséget; mi, a sötétség birodalmának ostronói, egyszerű szavunk hatalmával a tudatlanság és értetlenség ködét ohajtva oszlatni, ingyenes látogatást kérünk, s idejövételük fáradságát a tudományok tárházából átvirrasztott éjeken keresztül össze böngészett hasznos ismeretek közlésével jutalmazuk; közlésével oly hasznos ösmereteknek, melyek értelem felvilágosítását, eszmék tisztázását, a szív érzelmeinek és izlésnek finomítását s kedély felvidítésát czélozván, egyszerűsággal az estének kellemes eltöltését teszik kílátásba.

Es mi cserébe az általunk teljesítendőért csak annyit kérünk hallgatóinktól, hogy ók, miket e felolvasó asztalnál hallottakból megfigyelve, jól elméjökbe vésték, mindazon egészséges eszméknek legyenek e termen kívül minél szélesebb körben terjesztői és buzgó apostolai, soha nem feledjék el ama nagy igazságot, hogy valamint földünk anyagfényét, melegét és világságát a naptól nyeri, ugy a szellem világában is felülről szokott áradni lefelé minden közmivelőds és felvilágosodás.

A mi közelebről minket, kik e felolvasó asztalnál működünk illet, mi úgy véljük megközelíteni célunkat, ha arra törekszünk, hogy bármely tudományágól vesszünk is elmékedésünket, az előadás népies és az életből merített legyen. Mert nem képzelhető tudomány, mely a felolvasó asztalnál előadandó tárgyal ne kínálkozhatnék csak hogy az előadó jól átgondolt beosztással és ügyes toltal

figlalkozzék tárgya körül. Viszont nincs tudomány, melynek előadásából ne tanulhatna a halgató, ha szívele és lelekkel figyelmez az előadásra. Ha pl. a nagy világűrben keringő égi testekről van szó, ha a tündöklő nap, a fényeskedő hold, a ragyogó csillagok ezrei jönnek tárgyalás alá, melyeknek csodálatos szép rendben pályafutások szemléletén a világ legnagyobb matematikusa Euclides elragadtatva így kiáltott fel:

„Az Isten szüntelen mérnökségben foglalkozik“; ha ismétlem e nagyszerű tünemények forognak szóban, nem b. mulva szolhat fel a figyelmes lélek ilyeténképen: „Nagy az Úr, ki fényes házat építette ott fent a számtalan égeknek felette!“ más részről pedig el kell ösmernie, hogy a nagy mindenséghez kepest micsoda egyéb az ember, mint csak egy porszem, mely alig tényező a roppant világ egyetemében.

Ha lakó földünket körülölelő Océánokat s ezekben uszkáló csodaszörnyeket, a — Leviathanokat, ha földünk öt részének különböző tájait, térségeit, bérzeit és folyóit vesszük szemügyre, avagy nem dagad e keblünk annak felgondolásában, hogy az emberi esz és tudomány mindezen tárgyaknak felismerésére és áttanulmányozására képes lehetett.

Vagy ha a különböző népek és nemzetek különböző sajtáságait és szokásait vesszük vizsgálat alá, s ha elgondoljuk, hogy vannak éghajlatok, hol az egyenlítő alatt forrón égető nap heve minden állat és növény életet elpusztít, vannak ismét oly éghajlatok, hol az északi és déli sarknál otthonos tél dermesztő hidegével öli el a vegetációt, ha tudjuk, hogy vannak országok, melyekben a bramin a pária-

tól különböző agyagból véli magát gyuratva, melyekben a szerencsétlen négek maig is vásárcikk gyanánt hurczoltatnak rabszolgaságra, hol a mindent méréselő sultánok önkénye és féktelen basák zarnoksága miatt sem személy, sem vagyon nincsen biztosítva, s hol a felelősség iránti tisztelt nem önkéntes meggyőződésnek, hanem kancsuka-suhogtatásnak leend az eredménye, ha — ismétlem — mindezeket gondolóra vetén, önmagunkba szállunk, nem e megnyugtatólag hat idegünknek nézve annak érzete, hogy jó sorsunk oly hazát adott nekünk lakóhelyül, hol munkánk és szorgalmunk után kenyerünket megkereshetjük, hol alkotmányos országban törvény által van személyünk és vagyonunk létezése biztosítva, s ha mi az állatok világára tekintve látjuk, hogy az okatlan állatok egyedül anyagi szükségletek betöltésére teremtet, föld felé hanyatló képpel bolonganak szerteszét, nem e telhetik el szívünk annak elgondolására, hogy bennünket égre emelkedő fövel és gondolkodó lélekkel Isten a maga képre és hasonlatosságára teremtet.

Es ha utazók által írott könyvekből olvassuk, hogy még maig is léteznek vad népek, melyek embertársaik tömeges lemészárlásával öldöznek bálványainknak, és ha olvassuk, hogy Kelet-Indiának fakirjai pagodákban szánalmat keltő testsanyagtással, a török dervisek pedig örvöngéssel határos keringő táncokkal velük leghivebben kifejezni Isteniszteletüket, nem-e önmegelégedéssel telhetik be keblünk annak tudatában, hogy országunkban lakó minden honfitársaink, vallásfelekezeti különbség nélkül iskoláinkban megtanítottak arra, hogy az Isten lélek, és a kik őt imádják, szük-

ki már Emsben is megvizsgálta volt a trónörökös... színtén leutazott San-Remóba...

Közföldi hírek. A National Zeitung jelenti, hogy Bismarck herczeg is jelen lesz a czárlátogatása alkalmával Berlinben...

KARCZOLATOK.

(Legkisebb jelentőségi sincsen!! - Tallián. - Luxus! - Szép komédia. - Az a rendjel-botrány. A parancs. -)

„Legkisebb politikai jelentősége sincsen” a czár berlini látogatásának!

Igy jelentik azt a mi oly fölületesen itélő újságaink.

Mérem — Bismarck nem lesz jelen a két uralkodó találkozásán.

Azt hisszük, hogy a muszka czár és német császár nem találkozhatnak valami nagyon fontos cél nélkül és semmi sem tanuskodik a találkozás messze kihatóságára...

Ha Giers is elmenne, ha Bismarck is megjelenne, ez azt jelentené, hogy a helyzetem még lehet, még a karnak változtatni, de e nélkül az egész találkozás azt jelenti, hogy a német császár még egy utolsó kísérletet akar tennie a bekövetkezendő katasztrófa megállítására...

Mint a hogy a ruhánkra alkudozó handlétől még egyszer megkérdezzük:

— Adsz érte egy forint husz krajczárt? —

ajtn.

Tallián főispán megkapta bűnös tettének a jutalmát.

Éppen most, a somogyi levél miatti felháborodás perczében — kinevezettette Tisza Kálmán egy vizibiztosság jövedelmes állására.

Ez az a komisz flegma Tiszáéknál, a mitől az embernek viszketni kezd a tenyere.

Békét hirdetnek és mi újra 15 000,000 forintot szavaztunk meg új fegyverekre.

Valamikor azt mondták, hogy „si vis

pacem, para bellum.” (Ha békét akarsz, főzz háborút.)

A fegyveres béke korszakában a közmondás így változott: „si vis bellum, para pacem.” (Ha háborút akarsz, kotyvasz békét.)

Elvégre is azt kell hinnünk, hogy az a nagy hadsereg és költséges hadiszer nem egyéb, mint fejedelmi luxus. Olyan, mint a szép asszony uszálya, a melynek nincs egyéb haszna, minthogy sokba kerül és nagy port kavart.

Le kell vágni egy darabot abból az uszályból!

A sorsjegy-szelvény üzlet szédelő állanak a budapesti bünyefitő törvényszék előtt.

A vádlott váltó-üzerek névsora a következő:

- Arnold Brandl, Armin Preiss, Gustav Braun, „Budapester Bankverein” és „Ung. allgem. Sparkassen-Aktien-Gesellschaft.”

A védők névsora: Dr. Alexander Veiss, Dr. Armin Neumann, Dr. Izidor Deutsch, Anton Reffel, Dr. Hugo Beck.

Igy áll az a „Pester Lloyd”-ban. Midőn az elnök megkérde a „Sparkassen Aktien-Gesellschaft” védőjét, hogy kik itt a „Direktion” tagjai, kaptuk a következő nevetek:

- Josef Morpurgo, Josef Rott, Wilhelm Leipziger, Max Beck, Alexander Wahrmann, Marko Besso, Leopold Kronberger

és még két nevet — a melyek hangzanak ilyenképen:

- Alexander Hegedüs — präsident, Moriz Jókai.

E két nevet a magyar lapok (legalább a tegnapi esti kiadások) kíméletesen elhallgatták.

Több vadlott a törvényszék előtt védőikkel nem állott... Ezen részvénytársaság ellen szüntettetett.

Kérdjük azonban:

Ha e névsort nem dizi a kormányparton nagy szerepet játszó Hegedüs Sándor és a regényiró Mór neve, nem lettek volna-e Morpurgo és a többi Mórrok jól megpurgálva a törvényszék által?

És kérdjük: Nem érzi szégyenét a kormánypart, hogy ismét ily kirívó bizonyosága akadt annak, hogy mily képesek fűzik össze és mily érdekek irányozzák magán és nyilvános működésében? Kérdjük: Nem szégyen egy Jókai Móra (Hegedüs-

sel nem törődünk) már az is, hogy ily kompániában szerepelnek és hogy a védő ügyvéd megfelelő hangsúllyal ejtheti ki neveiket...

És kérdjük végül — Jókai Mórtól: Csodálkozik még azon, hogy: 1) regényei nem jövedelmeznek, 2) a képv. választáson több kerületben elbukik, 3) kül- és belföldi lapok haszonleséssel vadolják, 4) nem beszélnek róla oly hangon, a mint azt — lángelméje kiérdemelhetné és 5) hogy ő már nem az — a kirégen volt!

Milyen nagy zajt csinálnak Franciaországban a miatt a kis rendjel-vásár miatt! — Édes Caffarelem — mondja Tisza Váradi Gábornak — ugy-e te nem állottál vizsgáló bizottság előtt?

Igen, de mikor Bécsben tanunk hallgattak ki, szépen elfogtak volna, ha meg nem ugrom!

— Hja lellem (sunnyiskodik a generális) az ilyenre csak Budapesten osztnak szabadalmat!

— Itt is csak addig, a mig te uralkodol! Éppen azért nem hagyott ki megbukni, jó mamelukjaim!

A lapok egy epizódot közölnek a mult delegációs idoszak történetéből.

A hadügyminiszter helyett beszélő generális azzal kezdette beszédét a magyar delegátusok előtt, hogy „hadügyminiszter ur rendeli” és „hadügyminiszter ur parancsolja...”

Ezt a delegáció oly zokon vette, hogy valamennyi tagja felkelt és ott hagyták a faképnél a delegátusokat.

Mert az a generális ur nagy tévedésben volt.

A mi mamelukjainknak csak az a generális oszthat rendeleket és parancsokat, a ki egyszersmind — sápot, biztosságokat, czimeket, elnézést és más ily hasznos dolgokat osztogat.

Különb lehet, hogy ma már a katonai generálistól sem vevnek oly igen zokon a parancsolgatást delegátusaink.

Nem is veszik!

CHI BALAZS.

HELYI HIREK.

A hadházi öngyilkosság

A következő nyilatkozatot tettük: A „Debreczen” lap ez évi 214. és 216. számaiban megjelent ama közleményekre vonatkozólag, melyek városunkban, Hadházon, közelebb esett öngyilkosságát illetőleg nevetem egy említik, — mintha a Munkácsi Mátyás volt városi iktatónak halálba kergetését az én állítólagos üldözésem okozta volna, — bár hírlapi polemába bocsátkozni nem akarok — azokra tekintettel, kik a személyi és

illem-szabályok által előirt kötelességeinket hiven teljesítendő, akkor csakis az emberi sorsral közös csapásoknak lennének kitéve, melyeket annyiaval nagyobb belenyugvással tűrhettek, mennyivel inkább vizsgáztalhat annak tudata, hogy nem magunk voltunk bajunknak okozói.

Ilyen és hasonló eszméktől lelkesülve Ligeti Andor a reá bizottatásban hű eljárása, és teljesen megbízhatósága által éannyira kiérdemelte főnökének rokonszenvét, hogy midőn Szálkai Gerzon huzamos ideig folytatott kereskedését abba hagyva nyugalmába vonult, Ligeti Andor az üzlettel együtt Szálkai egyetlen lányának, Margitának kezét és szívet is megnyerni szerencsés volt.

Az apósáról reá maradt üzletet önállóan kezelve, kettőzetett igyekezettel törekvők Ligeti Andor hitelének és czéje hírnevének emelésére, s szerencséje annál teljesebb volt, mert nagyobb szerű vállalatokba is — melyektől eddig volt főnöke iránti kíméletből tartózkodott vala — belebocsátkozni merészkedett.

A siker — mert mindig okosan számított — nem is maradt ki. sőt egy látszott, mintha a kedvező sors öt különösebb kedvenczül szemelte volna ki.

Mert a mellett, hogy üzlete fokról fokra fényes eredményeket mutatott ki, egy nagy sorshuzás alkalmával a 200,000 frtos főnyere menynek ő leve tulajdonosává. Az ő helyzetében sok más nem úgy tett volna, miként Ligeti Andor.

Ő nem fektette üzletébe a szerencsének véletlen adományát, a nyert összeget, egy nagyobb szerű Dologház alapítása czéljából átadta azt a városi elöljáróságának oly kérelemmel, hogy a dologház főkep cselédképző és cselédjavitó intézeté nőjje magát ki.

A cselédképző intézetnek irányá-

egyéb viszonyokat nem ismerik, — ezuton csak azt jelentem ki, hogy az elhunyt amaz említett hátrahagyott levelét, ha csakugyan irta — általam orvos szakértőleg mindig igazolhatólag beteg kedélyvel s valódi alapos ok nélkül irta, melyre nézve tehát hiányzik a beszámíthatóság; — és így alapnak eme levelre alapított értekezéseit csupán elfelfuttatásnak tartom, — melyre a bővebb czáfolat ez uton ügyvélem szükségtelem.

Hadház 1887. nov. 9.

Hadházy Endre, s. k. polgármester.

A fentebbi nyilatkozat kapcsában megjegyezzük először is azt, miszerint igen természetes, hogy a felzudult közvéleménnyel szemben, a m. t. polgármester ur szükségét érzi a mentegetődzésnek, még ha oly lanyha és mit sem mondó szavakban is, mint a minöket a nyilatkozat tartalmaz. Másik megjegyzésünk a nyilatkozat eme kifejezésére vonatkozik: „ha csakugyan irta.” A nyilatkozó polgármester ur éppen oly jól tudja, mint mi magunk, hogy az öngyilkos Munkácsi Mátyás az általunk szószterint idézett kifejezéseket „csakugyan” megírta egy tisztársához intézett, hátrahagyott levelében. Hogy továbbá az öngyilkos e levelét mily kedély-állapotban s mily okból irta, s mennyiben járult a katasztrófa bekövetkezéséhez a nyilatkozó polgármester ur, az iránt nyugtassa meg őt az, a mi hasonló esetben szintén nem késik „elfelfuttatásokat” tartani, vagy is saját — lelkiismerete.

Szerek.

Debr. felelővis-kör. A debreczeni felelővis-kör, mely már a 4-ik évfolyamába lépett, az idei működését tegnap este kezdte meg. Jóval 5 óra előtt már szép számú közönség gyűlt össze a városháza termében, férfiak aránylag kevesen voltak, a hallgatóságának nagyobb felét nők képezték. Bizonyára még nagyobb közönség lett volna, ha a tagsági jegyek szét lennének már osztva. A kör tisztikara részéről Kovács János aienök és Dr. Kenéz Gyula jegyző jelentek meg. Megnyitó beszéd — mely ezelőtt szokásban volt — nem mondatott, ezt azonban kárpótolta a Szűcs István ur, a h. ev. ref. egyh. főgondnoka, akad. lev. tagnak s arany tolu történet írónak munkája, mely alkalmi megnyitót színeztevel birt. A nagy tudományságról tanuskodó művet, melyet lapunkban közlünk, Dr. Popper Alajos olvasta fel, élénk tetszés mellett, bár tagadhatatlan, hogy a doctor ur sokkal jobb író, mint — felelvao. Ezután Kovács János ur „Honyoi soit, jui mai y pensé” című rajza következett, mely a szegény Erna érzékeny történetét adja elő. Kar volt ily jelentékeny művészkével mindjárt az első este előállni, melynek érdekében csupán az kepezte, hogy a hölgyvilág önmagára Zilahy Gyula olvasta fel — a tartalomhoz illő érzékenységgel. — Megemlíjük még itt, hogy a körre vonatkozó minden tudakozódások ajánlatok stb ezentul nem Szolyka Gyula urhoz, hanem a kör új jegyzőjéhez: Dr. Kenéz Gyula jeles fiatal orvosunkhoz intézendők.

Összeültetés a kisvasuton. A mint értesülünk, tegnap d. u. 1/5 órakor a nagy-

az volt, hogy az elemi iskolákat végzett mindazon szegény sorsu gyermekek, kik sem ipari, sem kereskedelmi pályára nem lehetnek, vagyonnal pedig nem bírván mások szolgálatába szegődés által kénytelenek keresni elemföket, mielőtt szolgálatba lépének, elebb a különböző cselédi szolgálat elemeibe beavatassanak s egyuttal rendre, pontosságra tisztaságra és engedelmességre szoktattassanak. A cselédjavitó intézetnek pedig az volt rendeltése, hogy ha valamely szolgálatban álló cseléd kisebb hibája miatt ebocsátatott szolgálatából; az befogadtatván az intézetbe, mind addig ott tartassék, meg elkövetett hibájának beismerése és megbauasa mellett jeleit nem tünteti fel annak, hogy ezentul teljesen megbízható cseléd válik belőle.

Nem is maradt el e nemes irányú intézkedésnek jótékony következménye. Mert azonfelül, hogy a nép alsóbb rétegeiben — honnan a cselédség leginkább szokott kikérülni, az elvadult erkölcsök és szokások tünedeztek s a simaság honosodott meg, a cselédirtó gaddaközönség pedig mindinkább kezdett megelégedésre érdemesb cselédekhez jutni.

A mely jó szolgálatot ez alapítványa által tett Ligeti Andor Baltavár helység közönségének (mert Baltavár volt neve azon városnak, hol Ligeti Andor honos volt) hasonló más intézkedésével is hállára kötelezte magát iránt lakhelyeinek polgárait. Ugyanis a temető kertek addig teljesen rendezetlen állapotban léteznek Baltaváron. Nemcsak, hogy körülkerítve, árkokkal ellátva nem voltak; de az is, hogy halottját kiki hová temesse, saját tetszésére bízott az illetőnek s az elnézéséért a temető csöszkönek nem ritkán volt dus aratások.

(Vége köv.)

dei fasz pedig i melyi utközést szállító ki azt r kezése röt. A ha a vo felhalmo csos töm mert mi öszzeitk kárt, me A hibás szesül. a gépen volt 3 u jelenték

nuló — pajkosságának egy frtg meg uat tételük, hq talapzatá ily rongá lenne a s

* Sz harmadsz Az előd fölebb H jük arra (a tegnapi is kevesse megtáma — Azt se éppen ne valami sz nagy csiz nagyon e ság beny sulat má V a l e n gatója, ta — Kis előadásra sorig 12 urnal a C a szinhá jutalomjá nem csak kisebb sz című vig Margó Cz egy dalát szinház k k. a e h folytán, m ev. ref. eg hangverse György, s gorán.

Ha nőnkkel tö férjérel s melyet sz A f d a műv tatiszt. — M hatja! szö A ki illettó pos szomszéd — N postatiszt. És esetet leg

Frans (Elinger s a l á t a tük) nem szerint) eg feljebb M a D tását külö olvasóinká helyzetben sziveskedj

Bék tud, hogy öltözni, el Azonban r csóra jelet egész rejt Tehe böl kivilág képen — mennyiben t i l a l m

Mér Egy Meg közönsége Erkö Ha frivol, h és az ujja Aján

dei fasornak a sesta-kert mellett levő, még pedig innen eső részén, a helyi vasut sze...

* Kegyeletlenség. Egy 4-ik osztálybeli tanuló — kinek nevét kíméletből elhallgatjuk — pajkosságból letörte a Csokonai-szobor feliratának egyik számát. A fiu szüleit e miatt 4 frtig megbírságotlák s a letört szám helyét újat tettek fel. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a Csokonai-szobor szép márványtalapzatát már egészen összekarcolták, s az ily rongálások meggátolása végett kívánatos lenne a szobrot vas-rácsal körülvétni.

* Színház. Tegnap, szép közönség előtt, harmadszor is a „Királyfogás“ került színre. Az előadásról újabbat nem mondhatunk. Legfőkébb Hadai urat (Radzivil) figyelmeztetjük arra, hogy eddig oly szép és érczes hangja (a tegnapi operetében a magasán vett hang miatt is kevéssé hallatszó) utolsó időben gyakran van megtámadva. Pihenést és kíméletet ajánlunk. — Azt sem hallgathatjuk el, hogy Rónaszékine éppen nem chik-kes jelenség s nem is énekel valami szépen Amadil szerepében. Kéztartása, nagy csizmába bujtató lábainak tartása sat. nagyon elárulja a nót s bizonyos gyámsálgóság benyomásával van reánk. E szerepet a társulat másod tenoristájával kell játszani. — Valentin Lajos, a színtársulat buzgó igazgatója, társulati ügyekben Budapesten időzik — Kisbérlet I—III sor támlásszék 20 előadásra 20 frt, IV—X. sorig 15 frt, XI—XIV. sorig 12 frt. — Bérelni lehet Foltényi Vilmos urnál a Casino könyvtár helyis gében, valamint a színházi pénztárnál. — Foltényiné jutalomjátéka alkalmával Prielle Kornélia nem csak a „Fenn az ernyő nincsen kas“ egy kisebb szerepében lép föl, de a „Pacsirta“ című vígjátékban is. Felvonás közben pedig Margó Czelia éneklé a „Komédiás hercegnő“ egy dalát, a melyben elbucszott volt a népszínház közönségétől. — Margó Czelia k. a. e. h. 20-án a nyireghyáziak felkérése folytán, mint új hitsorsos, részt vesz az ottani ev. ref. egyház templom alapjára rendezendő hangversenyen. — A k. a. éneket Verő György, színházunk főrendezője, kíséri zongorán.

A trilla, mint bizonyág. Halmainéval, a mi kedves énekesnőnk történt ez a kis tréfa. Epesten időztek, férjétől a kedves énekesnő csomagot kapott, melyet személyesen akart elhozni. A fővárosi postatiszt igazolását kérte. — Én Halmainé, énekesnő vagyok! monda a művésznő. — Azt mindenki mondhatja! felelt a postatiszt. — Mondhatja, az igaz, de nem bizonyíthatja! szolt a művésznő s trillázni kezdett. A kristálytisza magas hang nemcsak az illető postatisztet ejtette ámulatba, hanem a szomszéd hivatalból is oda csalta a tisztet. — Nem kell egyéb bizonyíték! szolt a postatiszt. Elhiszem, hogy ön Halmainé! És átadta neki a kis csomagot. — Az esetet leg lább így hallottuk elmondani.

Francillon Francillon holnap előadása után, az Anette (Elinger Iona) által elszavalandó japánisalátá (a melynek receptjét már közöltük) nem lesz hapható sehol, mert (szakértők szerint) egy forintba kerülne a porciója Legfeljebb Markos Péter ur rendelne belőle. A Dumas által annyira kedvelt saláta hatását különben sem ösmerjük. Kérjük fiatalabb olvasóinkat, hogy ez iránt — ha szerencsésebb helyzetben vannak, bennünket — tájékoztatni sziveskedjenek.

Békéssy Rózi (Francillon) annyit már tud, hogy ebben a szerepben pompásan kell öltözni, el is költött a ruhára vagy 400 frtot. Azonban nincs egészen tisztában a tilos vacsora jelenetével. Udvarlótól bátrankérheti az egész rejtély megoldását. Teheti, mert (a mint a holnap előadásból kiviláglik) az a tilos vacsora tulajdonképen — igen ártatlan vacsora volt, a mennyiben utána nem következett sermitilalmas dolog.

Mért irunk annyi sokat „Francillon“ról? Egyszerű oka van. Megakarunk győződni arról, hogy hoz-e közönséget a reklame, vagy nem? Erkölccstelen darabnak csinálunk reklámot? Ha nagyon erkölccstelen lesz és nagyon frivol, hát akkor a szemünket eltakarjuk és az ujjaink közlül pillantgatunk a színpadra. Ajánljuk ezt a módszert színházunk többi

moralistáinak és a szemérmes hölgyek figyelmébe.

Az a sokféle kritika, melyet Dumas legutóbbi darabja, a „Francillon“ provokált s melyek legnagyobb része immoralitást lát a darabban, felszínre hozza most Dumasnak egy érdekes nyilatkozatát, melyet a francia akadémia tette székfoglalója alkalmával, mikor a modern színműről is beszélt. Dumas ekkor a következőket mondta: „Sokkal jobban tiszteltem a fiatal lányokat, sem hogy elhívnám őket mindannak a meghallgatására, ami mondandivalóm van és sokkal jobban tiszteltem művészetemet (írói voltam), sem hogy csupán arra korlátoznom, a mit ők meghallgatnak! Hát hiszen — a „Bakfisch“ próbábjára való — ők a Bleyer és Alföldi urak meghívót fogadják el, nem a Dumas urét

Érdekes változatosság Tegnapelőtt orlanszi-szűz, ma párizsi menyecske. Békéssy Francillon mindenestre hősiesebbnek találjuk, mint Medgyaszay-D'Arc Jankát. Ez megadta magát — a csata hevében, Békéssy Rózi-Francillon — nem!

Színházi emléklapok. (Vége)

XII. Rónaszéki. A kónikus nem is lehet tán igen ügyes művész-e? Gusztink nevével meg az utcán S ah — pompás művet vezet!

XIII. A szép toillettek. Hajdan öt felvonásra osztók A gyilkoló tragédiát... Most így hozták a színpad-osztók! Ext. ... ot toilletteben írák!

XIV. Vedress Gyula. Ah! Szép a nő szerelmi csókja, Az ifjúhoz illik a... Elvitte kettőnkől a — csókka, Maradt nekem — az intrika.

XV. Rózsika. „Aranyhajú szép Rózsika jászna Tuzes „Francillon“-t, pénteken... Nem érhetné Francillon gyászra S publikálmát egytt vigyázva Elnék, ha volna — hitvesem!

XVI. Verő. Verő! Mi mór, mi rut ez a sző, Erteleme sujt, nem ad vigaszt... S egy ajk (dala oly szépen hangzó) Epevé mondja mindig azt!

* Regále árverés Említettük már, hogy a szovati regáleire vonatkozó árverés megtartott. Miután azonban a legtöbbet ígérő: Áron Miksa 1500 frttal kevesebbet ígért, mint a multkori bérösszeg volt, e miatt f. hó 22-ére újabb árverés tűzött ki.

* Egyházi népszámlálás. A ref. egyháznak tetemes összegre rug az adó hátralék. A rendőrség megkezdte e hátralékok behajtását, s a mint értesültünk, azóta e hátralékok befizetése oly szorgalmasan foly, a mint már évek óta nem volt tapasztalható.

* Duelláló atyfiak. Ejféli jelenet. Így beszél el egy biztos: Eső hu lott, erősen bontogatta a szél a köpönyegem éjfelkor. Két legényem ballagott mögöttem. A hajnali vonat elé mentünk Az indóház közelében a vak sötétségből kibújt egy atyafi és széles testével élem vetve magát, így dörgött:

— Tekintetes ur, ezt a cikket küldje be az újságba, mert ez már egy jó cikik lesz. — Kicsoda kend? — En? Hm, hát nem ismer a biztos ur, a Gáspár vagyok, a Lajos. Haragszom, ennek a cikiknek be kell menni az újságba! — Micsoda cikiknek? — Az atyafi megrázta az öklét. — A Máltás Istvánt kihittam „dupláni“, megölöm, megölöm a vén hünczút! — Hát mért akar kend a Máltás Istvánval „dupláni“, vagy párbajozni Ezt akar kend ugy-e? — Most mind a két öklét meglóbázta a vén Lajos: — Öh! Azt. Majd megmutatom én neki! kinek van igaza? Hogy én gazember vagyok? Na, megáll!

— Hát miért vesztet kendtek össze? — Ott ülünk a kocsimba, pár órát beszélünk, mint öreg katonák, a régi háborúról. Én azt mondtam, hogy a nimet Pijemontnál kapott ki, János meg azt mondta, hogy ez nem igaz. Hallott már ilyet? Mikor én is ott voltam, oszt láttam, hogy rakták az osztrák ülepire a kardlapot. Ezen aztán összemertünk s meg azt mondta nekem, gazember. Én, régi katona létemre csak nem hagyom, kihittam dupláni! Oda is dobtam neki a kendőmet... Komolykodtam a dühös vén katona előtt — Selyem kendő volt-e, bátya? Mi? — Az atyafi nagyot kurjantott. — Amilyen olyan, nekünk nincs elvetni való keztyűnk, mint az uraknak... — Nem is úgy kellett volna azt csinálni. — Hát hogy? — A csizmáját vetette volna le kend s azt dobta volna neki oda — Hát a menkü! kiáltott tel az atyafi: — Mit kíván hát kend? — Azt, hogy a tekintetes ur utasítsa a Máltás Istvánt, hogy gyűjjön ki velem dupláni, mert nem akar kigyűnni. Pedig én lelvőm le én mert az osztrákokat csak Pijemontnál rakák meg

A duelláló dühben levő atyafit alig tudtam lerázni a nyakamból.

— Csak menjen kend vissza a kocsimba, beszélje meg kend az ellenséggel, hogy duplálnak, aztán jöjjen kend megint hozzám jelenteni, mert nekem ott kell lenni

Ebbe belenyugodott az atyafi, de távozóban a sötétből még visszakialtott.

— De aztán kitégye ezt a cikiket az újságba!

A duelláló atyfiak nem jelentkeztek nálam. Nélkülem ment végbe a duplálás, még pedig a kocsimba.

Takarosan nyakonverték egymást.

* A közönség figyelmébe. — Előfordult esetek alkalmából figyelmeztetik a közönség, miszerint a megengedett helyeken, u. m. hirdetési táblák, oszlopok, padokon kiragasztott vagy kifüggesztett magán hirdetményeknek letétele, megrongálása, eltávolítása vagy olvashatlanná tetele kihágást képezvén, a kihágók 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel e-eltég 5 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni. Debreczen, 1887 október hó. — Bocz kő, rendőr főkapitány. (E figyelmeztetést lapunknak nem küldték be, bizonyára azért, mert azt hiszik, hogy a mi olvasó közönségünket nem kell az ilyen dolgokra figyelmeztetni. Nem vagy bók a kormányparti publikumnak. Szerk)

* Az ideidohánytermesről a következő újabb hiteles jelentések érkeztek: Hajdu-Dorog város és környékén a termés gyengén sikerült, kat. holdanként csak 5 métermázsára rug az eredmény, minőség különböző, többnyire azonban gyenge. — Ér-Mihályfalva és járása: A termés mennyiségileg gyengén ütött ki, a mennyiben kat. holdanként az eredmény 5 m. mázsa, minőség kielégítő, helyenkint jó.

* A szomszédból. Színházlátogatók kirándulása. E hó 12-én az esti gyorsvonattal mintegy 30—35 tagból álló intelligens társaság érkezik Nagyváradról Kolozsvárra. A kirándulásnak, melyben hölgyek is vesznek részt, az a célja, hogy a váradiak néhány színházi előadást lássanak a mi az ottani intelligenciát azért érdeklí, mert a kolozsvári társulat tudvalevőleg már a jövő nyáron Nagyváradon fog játszani. A kolozsváriaknak nagy örömekre szolgálja, hogyha a kapcsolatot, melyet Bölöny József intendáns Várad és Kolozsvár közt szintgyi tekintetben létesített, arra vezetne, hogy e két város közönsége közt sürü érintkezés és szoros jó viszony fejlődjék ki. A nagyváradi vendégek a színházban szombaton „Uf király“ operettet, vasárnap pedig „Sarah grófnő“ fogják látni. — A szatmári gyilkosság Sikk Károly orgyilkos ügyében hozott tegnap ítéletet a kir. tábla. Sikk tudvalevőleg az elmúlt nyáron Bartha E. sógorát, Szathmár-Nemetiben orozva agyonlőtte. A szatmár-nemetti kir. törvényszék életfogytig tartó fogságra ítélté, s ez ítéletet a kir. tábla V. büntető osztálya indokálnál fogságot helyezett rá.

* Gyász híre. Sulyos csapás érte helybeli tekintélyes polgár Szikszay József urat és családját, a mennyiben néhány héttel Abbázia ba, levegő változtatás végett küldött Géza a fiokat eragadta a kerülhetetlen halál. A kiadott családi gyászjelentés következő: Bánatos szomorú szívvel tudatjuk forrón szeretett kedves fiunk Szikszay Géza oklev. gyógyszerésznek, több évig tartó tudósbabban, sulyos sze. vedése után, életének 27-ik évében, Abbáziaiban, hol három hét óta üdülés végett időzött, folyó hó 8-án delután 5 órakor történt gyászos elhunytát, — s ott a megboldogultnak halotti szertartás után, örök nyugalomra tételel Béke poraira a korán elhunyt nagyreményű kedves fiunknak! A megboldogult bánatos szülői: Szikszay József n. jevel Gáll Józsefával, gyermekeink: Szikszay Albert nejjével Veress Vilnával, gyermekeik: József, Imre, Albert, Olga. Szikszay Gyula nejjével Jablonczay Margittal gyermekeik: Margit és Gyula. Makó Iona mint nevelt leányunk, férjével Heider Antal és gyermekei Csáthó Ferenc mint volt, nejjével Pally Etelkával, gyermekeik: Gabriella, Ernő és Kálmán, valamint az összes rokonság nevében is

* Az újtemlom megnyitására már többször újságotlák a lapok, hogy a megnyitás meg ezen év folyamában megtörténik A mint azonban biztos forrásból értesültünk, a megnyitás ezen évben nem fog megtörténi.

* Sajtóhiba. Lapunk tegnapi „Aprócsep-“ rovatában, a „Naplótördek“ 6 sorában „Irigylettek“ h. olvassd „Irigy-lelkek“ a 4 hasábra jutott rész 4 sorában „valamennyi“ h. olv. „valamelyik“ e 16. sor pedig értendő így: „helytelenül mint helyesen; szigoruan ítélnék, holott“ sat.

* Időjárás: Európában: A nagy légnyomás (766—768) a kontinens keleti, a depressio (758—759) egyike annak nyugoti részében van. Az idő változó, helyenkint esővel, kevés hóváltozás mellett. Hazánkban: keleties részben délies és északias, mérsékelt szelek mellett, a hőmérséklet keveset változott, a légnyomás mindenütt, főleg keleten nagyobbodott. Az idő általában változó felhőzetű, esők számosabban az észak nyugati félben voltak itt ott nagyobb mennyiségben is.

Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Délnyugaton változó, keleten derűs idő várható, kevés hóváltozás mellett, itt ott esővel.

* Megbízható gyógyszerelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik é vágyhiányban, felfúvódásban, gyomorörcsőkben és rendetlen székelécsben szenvednek, a „Moll féle seidlitz

por“ használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Sztéküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 5.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde nov. 9.) Buza tavaszra 7.31—7.33 — Buza őszre — frt. — Tengeri 1888 jul.—augra — máj. — júniusra 5.73—5.75 frton. — Zab tavaszra 5.65—5.67 frton. Káposztarepce augusztus— szeptemberre — frton.

— Sertésvásár. A kőbányai sertéskezek. csarnok távirata. Nov. 8. Az üzlet vált., magy. urasági öreg nehéz 43.—44. frtig magy. uras. fiatal nehéz 45.—46. frtig, magy. uraság fiatal közép 46.—46.50 frtig, magy. uras. fiatal könnyű 46.50—47.— frtig, magyar szedett nehéz 44.—44.50 frtig, magyar szedett közép 45.—45.50 frtig, magy. szedett könnyű 43.50—45.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz — frtig, rom. bakonyi átmeneti közép — frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű — frtig, román. bakonyi átmeneti eredeti közép — frtig, szerb. átmeneti nehéz 44.—44.50 frtig szerb. átmeneti közép 43.50—44.— frtig, szerb. átmeneti könnyű 41.—42.— frt. hízó a vasutról mázsalva — frtig, hízó 1 éves élőszulyban 44.—46 frtig hízó két éves élőszulyban (makkos) — frtig, öreg makkos sertés élőszulyban, 46%, levonása — frtig. Az árak hízalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 1%-os levonással métermázsánkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megterítették.

Sertésleltés szám. Nov. 6-án volt készlet 79.671, — nov. 7-én érkezett 897 elszállítottat 693 Maradt készletben nov. 7-án 79,875 drb.

Apró cseprő.

— Leszavazták. Az örültek házában beszél egy látogató egy csendes örülte s részvétellel kérdi tőlle: — Hát aztán hogyan került az örültek házába? — Nagyon egyszerűen, felelt az, én azt állítottam, hogy az egész világ örült a világ pedig azt állította, hogy én vagyok örült; hát aztán leszavazták!

Elvesztettem. Kérem meg, ki nem szerel, Hogyha nem vagy igaz hozzám: Miért nem adod vissza, rózsám? — Az én szívem el van zárva A galambom szobájába. Nyisd ki rózsám a szobádat, Halál ez a nagy bubánat! Fősa Lajos.

Helytelen mód a tiszteletet filelem által akarni elérni, ennél sokkal hathatósabb mód a szeretet. Plinius.

— Lukaskisérleteiből kitűnik, hogy 22—72 m.m közt változó barometer állás, 12—22° R. hőfok, továbbá időnként direkt napfénynek kitett és megfelelő lég és földbeli nedvesség mellett a zab, buza, köles és tők magvainak kicsirázására, habár némi késedelmezzel — elegendő; de nem elégséges a csirák további fejlődésére, ugyszintén nem elégséges a kerek repa (Braticoa rapa), kerti saláta (Lactuca sativa) len, tengeri és vetési borsó magvainak még a kicsirázására sem. 70—168 m.m közt változó barometer állás légkör 13.8—20.8° R. hőfokkal s a fentemlített ugyanazon egyéb körülmények elégségesek arra, hogy a zab, buza, tengeri, köles, repa len, saláta, tők és borsó csira növényeit életben tartsuk, habár egyeseknél (zab, repa) csekélyebb napi testnövekedés észlelhető, mint közönséges atmoszfériai légnyomáskor.

Debr. Színház.

Holnap, pénteken, 1887. nov. 11-dikén itt először:

FRANCILLON

Ifju Dumas színműve.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Dr. Tüdős Kálmán

az összes orvosi tudományok tudora a budapesti k. m. egyetemi I. Belgyógyászati klinika volt segédorvosa

rendel d.e. 8—9-ig, d. u. 2—4 ig Lakás: N. Csapó u. 9 szám (Dobray ház)

TEMETKEZÉSI INTÉZET DEBRECZENBEN.

Van szerencsénk a nagyrődemű t. cz. közönségnek szives tudomására hozni, hogy helyben számos év óta fenálló temetkezési intézetünket, tekintettel az e téren városunkban is tapasztalható fokozatos haladásra, a mai kor kívánalmához képest egészen ujonnan rendeztük be.

Pontos és méltányos eljárásunk folytán szerzett bizalomnál fogva, melylyel a kegyeletes érületű gyászoló felek üzletünket már eddig is kiváló pártfogásban részesítették és részesítik, tekintettel kívántunk lenni a n. é. közönség érdekére s intézetünkben kitűnő minőségű, első rangu gyári telepekről származó sirkövekből

sirköraktárt állítottunk fel.

A sirköveket 6 forinttól felfelé, a legnagyobb választékban, lehető jutányos árban, sőt gyári árban bocsátjuk a t. közönség rendelkezésére.

Üzleti viszonyaink, széles körű előnyös összeköttetések és helyzetünknel fogva hangsúlyozni kívánjuk, hogy intézetünkben egyszersmind a legegyszerűbbtől kezdve a legdiszesebbig

ÉRCZKOPORSÓ-RAKTÁRT

tartunk fenn, mely koporsók a helyben létező gyárunkban állítván elő, ezek tekintetében sem az ár, sem a kiállításra nézve velünk senki nem versenyezhet; azon helyzetben vagyunk emélfogva, hogy érczkoporsóinkat 6 forinttól kezdve a legkülönbözőbb árban gyári áron szolgáltatjuk.

Elvállaljuk továbbá: **temetések rendezését**, hallottas kocsijaink a legszerényebb igényeknek is megfelelők; disz és üveges kocsink a fokozottabb kívánalmakat is kielégíti.

Megjegyezzük egyuttal, hogy nagyobb temetéseknel **egyedül a mi intézetünk nyújtja azon előnyt**, hogy atemetések alkalmával a gyászoló családnak ingyen és minden díj nélkül bocsát rendelkezésére egy e czélra szerzett **gyászkiéretű magán kocsit**.

Midőn ezeknél fogva intézetünket, mely az igényeket minden irányban egyedül kielégíteni képes, a nagyrődemű t. közönség szives figyelmébe ajánljuk, egyszersmind felelőjük, hogy intézetünkben a temetésekhez szükséges

mindennemű felszerelést,

mely ugy minőség, mint jutányosság tekintetében más helybeli készítményt jóval fölülmul, a legpontosabban szolgálunk ki.

Kérve további nagybecsű pártfogását.

Tisztelettel
FODOR J. és GEBAUER

temetkezési intézet, — érczkoporsó gyár- és sirköraktár — tulajdonosok
Debreczenben.

LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK.

Első hazai érczkoporsó-gyár.

Legnagyobb sirköraktár.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, májbajok, vértörlés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktár köz ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. Raktár köz ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ült foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és söt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko Ján. F. lelkész Honnetchlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

és minden

meghülesi betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csusz, mindennemű testfájdalmak és bennulátnál; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve birtelen roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és anyag kereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll féle francia borszesz és sója vidékemen egyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Gölt Nándor, Dr. Rotechnek V. Emil, Tamássy Károly gyógyszerárakban, Gerőti Fülöp és S. epe-sy Antal kereskedőknél.

„Nemzeti szálloda” Budapesten.

A „Nemzeti szálloda” tisztelt vendégeihez, Van szerencsém szives tudomásul adni, hogy szállodámat f. évi november hó 1-én fiamnak,

RÉMI ZSIGMONDNAK

adtam át azon alkalmából, midőn Marchai József urnak, az „Angol királynő” szálloda tulajdonosának leányát: Viktóriát nőül vette.

Midőn az irányomban tanusított bizalmat és jó indulatot ezenel megköszöném, nem mulaszthatom el azon tiszteletteljes kérelmet, hogy ugyanezt fiamra is átruháznai sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel:

RÉMI RÓBERT

A „Nemzeti szálloda” volt tulajdonosa.

Vonatkozva atámnak, Rémi Róbert urnak fentebbi közleményére, azon kérelemmel fordulok a „Nemzeti szálloda” igen tisztelt vendégeihez, valamint az utazó közönséghez, hogy az atyám iránt tanusított bizalmukat a jövőben méltóztassanak reám átruháznai.

A külföldön való hosszabb tartózkodásom és így a szálloda üzlet terén szerzett tapasztalataim, hasonlólag szállodámnak kitűnő berendezése, a jutányos árak, pontos kiszolgálás, a csinosság és tisztaság tekintetében követett és megvalósított irányelveim remélmem engedik, hogy adandó alkalommal szerencsétlenek becses látogatásukkal és mint fiatal kezdőt jó akaratu támogatásukban részesítenek.

Alázatos kérésem ismételve, maradtam

kiváló mély tisztelettel

RÉMI ZSIGMOND.

KIADÓ

vagy

örök áron ELADÓ.

A Fancsikán 12 régi boglyás kaszálló minden órán kiadó vagy örök áron eladó. Ertesítést nyerhetni, e lap kiadó hivatalában. — (425.)

Bécs, Stadtbezirk Wieden

Hôtel „Goldenes Lamm”

(Vendéglős az „Arany Barányhoz”) Id genek hivatalos kimutatása szerint a leglátogatottabb vendégl.

Közel levő vendéglős az „Operaház” és Kärntner — ringhez, Mint a legnagyobb forgalmu, leglátogatottabb és legerdekesebb része Bécsnek. — Több mint 100 szobával ellátva 90 król feljebb. Szoba tarifa kiragaszta. Pótlás tisztaság, elosmert jó ebédlő, lóvonatu vaspálya és omnibusz mindenfelé. A déli központi vasut indóház utjában.